

בלבבי משכן אבנה

USA 718.521.5231

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245

ערכים בפרשה

[ביאור המהות של כל צירוף שני אותיות בלשון הקודש, ע"פ סדר רל"א שערים (עיין ספר יצירה פרק ב' משנה ב'), לפי ערך המופיע בפרשת השבוע שיש בתוכו צירוף זה, ולפי זה ביאור כיצד מתראה צירוף זה בערך זה ובערכים נוספים שבתוכם מופיע צירוף זה].

ויצא פ-ר עפר, ע-פר. פ-ר, לשון פרור, וזהו מצות פרו ורבו, פרו, פר-ו, כי מהות המצוה שמאב אחד יעשה ריבוי ע"י פרור האב לחלקים, לטיפות רבות. והולד הוא בחינת פרי, פר-י (עיין סוטה, מו, ע"א, שס"ד שהולדות נקראים פירות, וכל ס"ד יש בו צד אמת כנודע). והנולד ראשון הוא פטר רחם, פטר, פר-ט. וכן נהר פרת נקרא כן ע"ש שפרה ורבה, כמ"ש בב"ר (טו, ו) פרת, פר-ת. וכן מצות פריקה, פרק, פר-ק, מפריד המשאוי מן האדם.

וכאשר אין צירוף בין החלקים, זהו בחינת פרד, פר-ד. ושורש הפרוד במות, כמ"ש כי המות יפריד (רות, א, יז). ועל המות כתיב (בראשית, ג, יט) כי עפר אתה ואל עפר תשוב. עפר, ע-פר. כאשר העפר במקומו פחות נגלה הנפרדות שבו, אולם כאשר חופר (ובדקות, לצורך קבורה, ודו"ק) נגלה נפרדות העפר. וזהו חפר, ח-פר. ונגלה בקבורה ראשונה בישראל במערת המכפלה שנקנתה מעפרון, פר-עון. וכן רחל, נקברה בדרך אפרת היא בית לחם, אפרת, פר-את. וכן יסוד האש מפריד, אפר, א-פר. בבחינת גפרית ואש (בראשית, יט, כב), גפרית, פר-גית.

ושורש התיקון, אחדות הנפרדים. וזהו תיקון הקלקול והחטא בבחינת כפרה, כפר, כ-פר, הן מלשון קינוח, והן מלשון כיסוי, כמ"ש (בראשית, ו, יד) וכפרת אתה מבית ומחוץ בכפר. בחינת פרש, פר-ש.

ושלמות התיקון בספר, ס-פר, כי בספר

בלבביפדיה אברהם

בראשית, כד, א - וה' ברך את אברהם בכל. וברש"י על אתר כתב וז"ל, בכל עולה בגימט' בן, עכ"ל. ועיין גור אריה על אתר. ואמרו (ב"ב, טז, ע"ב) מאי בכל, ר"מ אומר, שלא היתה לו בת (ו"א שבכל, היינו שנתן לו בן - נתחומא, חיי שרה, ו), ר' יהודה אומר שהיתה לו בת, אחרים אומרים בת היתה לו לאברהם ובכל שמה. ועוד אמרו (שם, יז, ע"א) ת"ר, שלשה הטעימן הקב"ה בעוה"ז מעין עוה"ב, אלו הן, אברהם יצחק ויעקב. אברהם דכתיב ביה כל.

ועוד אמרו (ב"ר, נט, ז) ר' לוי אמר תלת, בכל שהשליטו ביצרו, בכל שעשה ישמעאל תשובה בחייו (ובישמעאל נאמר ידו "בכל", עיין זוה"ק, יתרו, פז, ע"א), בכל שלא חסר קלרין שלו כלום. ר' לוי בשם ר' חמא אמר, שלא חזר ונסה אותו. היינו לאחר י' נסיונות. וזכה לכך כמ"ש בתנחומא (הני"ל), מהו בכל, בזכות המעשרות. היינו בזכות מעשר, עשר, זכה שלא יהיו לו יותר מעשר נסיונות, ודו"ק. וזהו העומק שזכה שהטעימו הקב"ה מעין עוה"ב בעוה"ז, כי עוה"ז בחינת שבע כנודע, ז' ימים, ולכך זכה זרעו של אברהם לרשת ז' עמים. אולם עוה"ב בבחינת עשרה, ולכך לעת"ל נזכה לרשת עשרה עמים, וכל זה בזכות המעשר, שדבק בעוה"ב שהוא סוד העשריות.

וזהו עומק הדבר בברכה שלא נתן לו נקבה ולהיפך בברכה שנתן לו נקבה. כי מצד מדרגת עוה"ז התכלית זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם. ומצד כך זכה שנוולדו לו בן ובת. אולם מצד מדרגת עוה"ב, סוד "האחד" שלמעלה מהתפרטות בריאת הנקבה מן הצלע, שזהו מדרגתו של אברהם הנקרא אדם הגדול בענקים, והיינו למעלה מ"זכר ונקבה" בראם ויקרא את שמם "אדם", וגדול בענקים הוא כולו אחד. ומצד כך אמרו שברכו שלא היה לו נקבה כלל ועיקר.

ויתר על כן, ע"י הארת עוה"ב בעוה"ז, ע"י האיר בו באברהם כח תיקון הרע. וז"ש שעשה ישמעאל תשובה בחייו, היינו שמכח אברהם האיר אור התיקון בזרעו. ויתר על כן אמרו (ילק"ש, מלאכי, תקצג, ד"ה ולהט) אבן טובה היתה לו לאברהם אבינו שכל הרואה אותה אם היה חולה מתרפא (עיין ב"ב, שם), שנאמר וה' ברך את אברהם בכל. והיינו שהיה בכוחו לרפאות כל רע, ודו"ק. וזהו עומק אמרם שלא חסר קלרין (אוצר) שלו כלום. וביאורו, שכל היותו היתה שלמות שאין בה חסר, וזהו דבקות בהארת עוה"ב. והוא דבקות במדרגת חמה, היפך לבנה שהיא חסרה, חסרון הלבנה. וזהו שאמרו שם, וכשמת (אברהם) נטלה הקב"ה וקבעה בגלגל חמה, שנאמר וזרחה להם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה וכו'. והיינו שע"י החמה יתקון חסרון הלבנה לעתיד. ומדת תיקון זו שהאור מאיר במקום החסר ומש"י לימו, זהו המדה הנקראת "בכל", עיין רמב"ן על אתר, ובתורה אור (שם). ואמרו (זוה"ק, חיי שרה, קל, ע"ב) וה' ברך את אברהם בכל, מאי בכל, אתר דנהרא דלא פסקו מיומי לעלמין. ועי"ש (שמות, לז, ע"א. ונשא, קמח, ע"א). וציוני (חיי שרה), ורקאנטי (שם). ושושן סודות (אות רפ"ט). ומגן דוד (אות ה').

והשורש, כנודע שם הוי"ה במילוי, יו"ד, ה"ה, ו"ו, ה"ה, הנקרא מילוי ההי"ן ועולה נ"ב, גימט' בכל. ואמרו (זוה"ק, מדרש הנעלם, חיי שרה, קכו, ע"א) בכל - באותו המעשר שנתן לו הקב"ה משמו שהיא אות ה"א, שבו נברא העולם. ועיין שער הפסוקים (חיי שרה, ד"ה ויתן לי). ונהר שלום (מג, ע"ב). ■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א

ח, ע"ב) כי עין הרע שולט בדבר המנוי, שנאמר יצו ה' אתך את הברכה באסמך, מכאן שאין הברכה שורה אלא בדבר הסתום מן העין, כדאמר בספר הזהר, ונטיל ברכאן בחשאי, ובהפרד ממנה הברכה אז מדת הדין פועלת שם, עכ"ל.

אולם גבורה דתיקון יצחק אינו כן, וכמ"ש באלשיך (מקץ, מא) וז"ל, וימצא בשנה ההיא מאה שערים, ואח"כ ויברכהו ה', ואומר יצו ה' את הברכה באסמך, עכ"ל. והבן, אסם, א-סם, גימט' מאה, וזהו ברכת יצחק מאה שערים, כי הסם נדבק באל"ף, ומן האל"ף, אלופו של עולם, נמשך הברכה. ועיין פנים יפות (ויחי, מח, טו) וז"ל, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך (גבורה - צפון - יראיך) תסתירם בסתר פניך מרוכסי איש וגו', שהוא הברכה הצפונה, וכמ"ש בפסוק יצו ה' אתך את הברכה באסמך, עכ"ל. ועיין אמרי אמת (חנוכה) וז"ל, באסמך, הכוונה ליראת שמים שהיא האוצר (עיין ברכות, לג, ע"ב). וכן כתב שם (כי תבא, תרפ"ט, תרצ"ב, ועוד).

תפארת יעקב. עיין פנים יפות (בשלח, טו, ב) וז"ל, לכך אמרו (שבת, קיח, ע"ב) והאכלתיך נחלת יעקב אביך, שהוא נחלה בלי מצרים, שהברכה מצויה בו כיון שהוא סמוי מן העין, כשאחז"ל (ב"מ, מב, ע"א) יצו ה' אתך את הברכה באסמך, וז"ש (על שבת) בבית גנזי, עיי"ש עוד (כי תשא, לא, ג).

נצח עיין רמב"ן (כי תבוא, כח, ד) וז"ל, הקדים בברכות נגיפת האויבים קודם הברכה ובאסמך, כי "נצוח" האויבים הוא להם הכבוד והצורך הגדול בכבוש הארצות וישיבתם לבטח, עכ"ל.

הוד נו"ה, ממונו של אדם המעמידו על רגליו. ועיין מהר"ם שיף (ב"מ, מב, ע"א) שמצא מוגה בגמרת מהר"ע ז"ל, וז"ל, באסמך, זה מעות המונחות באוצרו, עכ"ל. וכן כתיב (משלי, ג, ט) כבד ה' מהונך וגו' וימלאו אסמך שבע. וכתב רבינו בחיי (כי תבא, פתיחה) וז"ל, יזהיר שנכבד ה' מהוננו כדי שיתמלאו אסמינו שובע.

ועוד. אהרן. עיין פרי צדיק (כי תבא) וז"ל, באסמך, הוא כנגד אהרן הכהן מרכבה למדה זו. וכתיב עליו כשמן הטוב וגו' זקן אהרן וגו' על הררי ציון כי שם צוה ה' את הברכה וכו'. וכתיב באסמך, ונדרש בדבר הסמוי מן העין, והוא שיעקר הברכה הוא בדברי תורה, שהתורה נקרא ברכה (ספר הבהיר, סימן ג'), וזה נמסר לאהרן, שנאמר כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו, וזהו דבר הסמוי מן העין, עיי"ש.

יסוד יוסף. ומשורשו חג האסיף. ואמרו (תנחומא, משפטים, יב) חג האסיף, שהקב"ה ממלא בתייהם מן הברכה, שנאמר (משלי, ג, ט) כבד את ה' מהונך ומראשית כל תבואתך וימלאו אסמך שבע.

ועוד. שלום. ואמרו (שוחר טוב, תהלים, קב, ג) ברכי נפשי את ה', זהו שורש הכתוב יצו ה' אתך את הברכה באסמך, אתה מוצא כל דבר ודבר מלאך ממונה עליון אם זכה מלאכי שלום מוסרין לו, ואם נתחייב אדם מלאכי חבלה נמסרין לו אסם. א-סם, זכה, סם חיים, לא זכה, סם המות.

ועוד. יוסף - הוספה. ועיין תשובות הרשב"א (ח"ג, סימן תז) וז"ל, בברכות כתיב, ברוך פרי בטןך ופרי בהמתך ופרי אדמתך. וכתיב באסמך ובכל משלח ידיך, ואם אין אדמה ובהמה ואם אין לו אוצרות לא צוה לו את הברכה, עכ"ל. ויסודו בזה"ק, בסוד נס השמן של השונמית, כנודע.

כתר ישת חשך סתרו. והוא בכתר עליון, שאוכם הוא כלפי עילת העיר לות. ועיין רקאנטי (כי תצא, כד, א) וז"ל, אין הברכה מצויה אלא בסתר (בכתר שהוא השורש הנעלם של הברכה), כענין שאמרו רז"ל (תענית, ח, ע"ב) אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין, שנאמר יצו ה' אתך את הברכה באסמך, עכ"ל. ועיין רש"י (ב"מ, מב, ע"א) וז"ל, באסמך, לשון גנזים, עכ"ל. ושורש הגניזה, בכתר.

חכמה ראשית, ראשית חכמה. וכתיב (משלי, ג, ט) כבד את ה' מהונך ומראשית כל תבואתך, וימלאו אסמך שבע. ועיין מקנה (קידושין, הקדמה לב) וז"ל, יצו ה' אתך את הברכה באסמך, בדבר הסמוי מן העין, דהיינו אע"פ שלא ישם כל עיני שכלו בעשיית חפציו, יצו ה' ברכתו ויצליח, עכ"ל. ועיין מלבי"ם (משלי, ג, י) וז"ל, וימלאו אסמך שבע וגו', כי אם תאמין שראשית כל הדברים הם מאתו, אז הברכה שלוחה מאתו, עכ"ל.

ועיין מאור ושמש (כי תבא) וז"ל, באסמך, שיעיקר הסמוי מן העין הוא המחשבה, פירוש שיתברכו מחשבתיך ויתוספו בעבודת השם, עכ"ל. וכן הוא בבני יששכר (כסלו - טבת, מאמר ג'), נר מצוה) וז"ל, באסמך, היינו מן פסוק שאל אביך, חכמה, אבא, דבר הסמוי מן העין, דעליה כתיב והחכמה מאין תמצא (איוב, כח, יב), עכ"ל. וזהו סוד שמן - חכמה. ואייתא באמרי אמת (חנוכה, תרע"ג) וז"ל, באסמך, ודרשו חז"ל בדבר הסמוי מן העין, וזהו מה שהפך של שמן היה טמון, עכ"ל.

בינה עוה"ב. ואמרו (פסיקתא רבתי, כה) וימלאו אסמך שבע (משלי, ג, י) כדי שימלאו אסמך שבע לעת"ל. ועיין כלי יקר (כי תבא, כח, ח) וז"ל, וכשאמר הברכה באסמך, רמז לעוה"ב הסמוי מן העין, כי אין הברכה מצויה לא בדבר המדוד וכו', רמזו בזה שאין הצלחת העוה"ז תכלית הברכה לפי שכולם דבר מדוד ומנוי אשר יש לו תכלה וקץ, עכ"ל. ועיין פירוש סידור התפלה לרוקח (ויתן לך) וז"ל, את הברכה באסמך, באוצרך. את הברכה, לרבות הטובה מעין עוה"ב, עכ"ל. וכן איתא בשל"ה (תורה אור, במדבר, כג) וז"ל, אמרו רבותינו, אין הברכה מצויה וכו' אלא בדבר הסמוי מן העין, שנאמר יצו ה' את הברכה באסמך, ורומז על עין לא ראתה אלהים זולתך (ישעיה, סד, ג), זה עוה"ב, עכ"ל.

דעת דעת המתהפכת. ועיין אגרא דכלה (כי תבוא) וז"ל, הנה אלול תשרי, ר"ת את, והוא את הברכה. וכן תמוז אב, ר"ת את. והוא עת היפך הברכה שהוא לחלק עשו (זה"ק, שמות, עח, ע"ב), ולעת"ל ב"ב יתהפכו כולם לברכה. וזהו יצו ה' אתך את הברכה באסמך, באס"ם ר"ת ארבע מזלות של אלו החדשים, דהיינו בתולה, אריה, סרטן, מאזנים, עכ"ל.

ועוד. דעת המבדלת. ועיין שפת אמת (כי תבא, תרמ"ו) וז"ל, באסמך, שיעיקר הברכה המיוחדת לבני"י אינו יכול לחול עד שמתרוממים ונבדלין מכל האומות, כמ"ש חז"ל בדבר הסמוי מן העין. ובביהמ"ק שהיו נבדלין מאומות היה ברכה, עכ"ל.

חסד יד. וכתיב (דברים, כח, ח) יצו ה' אתך את הברכה באסמך, ובכל משלח ידך. ואמרו (פסיקתא זוטרתא, רות, ד, יא) מלמד שהברכה צריכה להיות כפולה, כענין שנאמר יצו ה' אתך את הברכה באסמך ובכל משלח ידך, וכו'. ועיין רקאנטי (שמוני, י, ז) וז"ל, אין הברכה והחסד חלין רק בצנעה, כד"א יצו ה' אתך את הברכה באסמך, בדבר הסמוי מן העין (תענית, ח, ע"ב), עכ"ל. ומימיני מיכאל, מיכאל בגימט' אסם.

גבורה עיין רקאנטי (כי תשא, ל, יז) וז"ל, כבר ידעת מ"ש רז"ל (תענית,

מצורפים אותיות, וכל אות ואות לעצמה היא בבחינת פרורים, ובספר הם מצורפים. וכן בחינת מספר, מס-פר, כי המספר מצרף את כל הנספרים. וכמ"ש (קידושין, ל, ע"א) לפיכך נקראו ראשונים סופרים, שהיו סופרים האותיות שבתורה. והיינו ספירה של אותיות הספר, ודו"ק. ובחינה נוספת של חיבור הנפרדים, הוא מכח היקף סביבותם, חומה. ועיר שאין בה חומה נקראת פרוזה, פרוז, פר-זו. והיפוכו איסור, קשור. והיפך נדר שהוא איסור, ישנו הפרת נדרים, הפר, ה-פר, והיינו שמפוררו. ועיין נדרים (סח, ע"א) איבעיא להו, בעל מיגז גיז או מקליש קליש, והיינו פרור בכמות או באיכות, ודו"ק.

ובחינה נוספת של אחדות הנפזרים הוא אור, כי החשך מפריד. ואור נקרא בלשון ארמית צפרא, פר-צא. והוא בקר, שבו שורש האור. ומעין כך בלשון הקודש צפור, צו-פר, כי צפור צפה ועולה למעלה, וכנודע, שככל שהדבר יורד הוא נפרד, וככל שעולה הוא מאוחד.

ובדקות, פרץ, פר-ץ, לתתא נגלה כשבירה ופרוד של נפרדות, אולם בשורש בבחינת משיח שאתי מפרץ, זהו פריצת הגבול וגילויי הבלתי בעל גבול. וזהו שופרו של משיח, שופר, שו-פר. והיפוכו, גבול גמור, מיצר, מצרים, מלך מצרים פרעה, פר-עה. ותחילת ירדת בני ישראל למצרים, הוא אצל יוסף, ונמכר לפוטיפר, פוטי-פר. ושם שורש הארת הגאולה ע"י יוסף (שורש למשיח בן יוסף) ע"י שפתר יוסף החלומות. פתר, ת-פר. וכל ירדת יוסף למצרים נעשה ע"י שתפר לו אביו כתונת פסים, תפר, ת-פר, מחבר החלקים, ומכח כך נעשה יוסף פותר חלומות. ועלה לגדולה ע"י ש"פתר" חלום פרעה, שאחד מחלומותיו היה על פרות, פר-ות. ובנו העיקרי של יוסף, אפרים, פר-אים. ונקרא יוסף בן פרת יוסף בן פרת עלי עין, פרת, פר-ת, כנ"ל.

ובני ישראל עבוד במצרים בפרך, פר-ך, מפורר ומפריד גופו של אדם. והגאולה ע"י משה שנשא את צפרה, פרצה, בחינת צפרא, כנ"ל. ומכה שניה שע"י יצאו בני ישראל ממצרים מכת צפרדע, פר-צעד. ובה אמר משה לפרעה (שמות, ח, ה) התפאר עלי, פאר, פר-א. והוא שורש התיקון מלשון רפואה, ומלשון פאר והדר. וכן שחין פרח אבעבועות, פרח, פר-ח. והתכלית למען ספר שמי בכל הארץ, ספר, ס-פר.

ערכים נוספים שבהם מופיע צירוף אופיר, אופר, אופירה, אחשדרפנים, אמרפל, אסנפר, אפר, פרץ, אפרח, אפריון, אפרת, נפרד, ספרים, עפר, עפרת, ספיר, ספר, ערפל, פאר, פארן עפרון, ערפה, פדרו, פוטיפר, פור פגר, פדהצור, פורתא, פזר, פטר פורים, פורה, פעור, פרוים, פרא פלאסר, פלנאסר, פרה, פרי, פרמשתא פרדו, פרדס, פרחח, פרס, פרסה פרז, פרח, פריץ, פרשנדתא, פרק פרנך, פרכת, פרעש, פתר, פרת פרע, פרעה, פרשו, צפר, פתרוס פרשגון, פרש, פתורה, רפה, צפרדע פשחור, פשר, צפיר, רשפי, רחף צורפים, צפור, צרפת, שרפה, רפיה צפרה, צרופה, רפד, אפרים, שופר רטפט, רפא, רצפה, מספר, תחפיר רפסודה, רפש, שפרה, פרזי, כפתר שפיר, שפר, תפר, פרור, עריף ערף, כפיר, פגר, תרפים, פרך כפר, פר, רפידיס, סרפד, גפר ספרד, פרת, ארפכשד, הרפיות, פדר פרעתון, ספר, פרתמים, יערף, אמרפל גפרית, פרשדנה, פרפרני, רשף, ירפאל רפאל, תפארת, מחפיר, עופרת, פרפר טפסר, אגרף, זפרנה, חפר, חרפה אליחרף, הרף, שרף, רדף, רצוף רצף, רשף, זרזיף, צרף, חריף חרף, טרף, ,

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

מלכות מדה שביעית ובה השובע, שבע. וכתוב וימלאו אסמך שבע (משלי, ג, י). ועיין מלבי"ם (משלי, ג, י) וז"ל, אסמך, שם מיוחד לאוצרות התבואה בלבד, וחברו (דברים, כח, ח), ובה מובדל מן אוצר שכולל כל דברים הנאצרים באוצרות, עכ"ל. ועיין זוה"ק (ויחי, רכו, ע"ב) תבואה בחינת מלכות.

נפש עיין עקדת יצחק (ויקרא, אמור, סז, פ"ד) וז"ל, ויתן לך מטל השמים וגו', וארז"ל, אין הברכה מצויה וכו', אלא בדבר הסמוי מן העין, שנאמר יצו ה' אתך את הברכה באסמך, והכוונה אשר אצל אלו אינה ברכה אמיתית עד"ה, אבל הברכה האמתית היא הנאמרת על הצלחת הנפש אשר הוא דבר סמוי מן העין, כד"א (ישעיה, סד) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו, עכ"ל.

ועוד. עיין פנים יפות (כי תשא, לא) וז"ל, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך וגו' תסתירים בסתר פניך מרוכסי איש וגו', מרוכסי שהוא לשון קשר, כמו וירכסו החושן, שהוא התקשרות הגוף עם הנפש, ומחמת חומריות הגוף לא יוכל לסבול אור הגנוז הצפון, אלא שאין עיני הגוף רואות באור הצפון וניצול ממנו, והיינו דכתיב יצו ה' אתך את הברכה באסמך, שא"פילו עיני גופך עצמך לא יראה, כמ"ש עין בעין יראו בשוב ה' ציון, היינו עין הפנימית המולבש בעיני הגוף, הם יראו.

רוח כתיב יצו ה' אתך את הברכה באסמך. וצורת הברכה, שמתרחב לכל רוח.

נשמה נשמה, בחינת אמא, בינה, נס, וכאשר זוכה לנשמה, זוכה לנס. ועיין בן איש חי (כי תבא) וז"ל, יצו ה' אתך את הברכה באסמך, אחר שתניחם באוצר כדי שלא תטרח בתיקונם ועסקיהם. וא"ת והלא זה מעשה ניסים ואין נהנים ממעשה ניסים, לזה אמר ובכל משלח ידך, שלא תהיה הברכה בבת אחת בעין, שאוצר שיש בו עשרה סאים תמצא בו אלף סאין, אלא הברכה תבא ממעט מעט, "בכל משלח ידך", כל פעם שאתה שולח ידך באוצר ליטול ממנו, יתמלא החסרון, שיהא באוצר שיעור מה שנטלת ממנו, ובה לא היה הנס ניכר להדיא, וכאשר היה אצל האשה הצרפתית, עכ"ל.

חיה עינים שורשם הפנימי הארת חיה, בסוד רשר"ד, כנגד נר"ן חיה. ועיין אמרי אמת (בהר, תרס"ח, ד"ה איתא בזוה"ק) וז"ל, באסמך, שאין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין, היינו שסמוי אפילו מהעין של האדם עצמו, עכ"ל. והיינו שזהו מדרגת אין שלמעלה מן העין.

יחידה עיין שפת אמת (ויחי, תרנ"ד, ד"ה בפסוק האספן) וז"ל, ושמעתי מאמו"ז וז"ל, כי ברכת יוסף פורת עלי עין, עולי עין, שאין עין הרע שולטת כדאיתא בגמ', ולכך עיקר הברכה היא ביוסף, דכתיב ישלח ברכה בא"סמך, במקום הסמוי מן העין (אין שלמעלה מעין). וכן הוא בשבת, ברזא דאחד שנמצא בכל איש ישראל נקודה סתומה ונסתרת, עכ"ד. ועיין אמרי אמת (ימים אחרונים של פסח, תרס"ה) וז"ל, וצריך לשמור הברכה כדכתיב שם, ובאת וסגרת הדלת. שהברכה היא הנקודה שישנה בפני"מיות ישראל שהיא מתקיימת ע"י שמשמרים אותה אמונה, כדכתיב יצו ה' אתך את הברכה באסמך, עכ"ל. ונקודה פנימית זו שורשה היחידה, ולתתא נגלה ביסוד, סוד ציון (וכל תורת השפת אמת שורשה ב"נקודה" זו, בין והתבונן).

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

דפנימים ומקיפים דאו"א וב' בחי' אלו הם מוחין דאלה"ים, ויש מו-
חין דגדלות והם של הויות והם מוחין פנימים ומקיפים דאו"א: והיינו
דיש אורות וכלים, ובעיבור וניקה הכלים הם אלה"ים אולם המוחין
דאלה"ים אינם אלא חלקי אור שהם הויות, כי לעולם האורות הם
הויות. לעומת כך במוחין דגדלות גם מצד הכלים הם הויות וכ"ש
מצד האורות.

והנה בכל פעם שרוצין להמשיך להם מוחין צריך שתחלה יזווגו
או"א ומשם ימשכו המוחין לזו"ן: בהגדרה כוללת, כל השפעה באה
מלעילא, והיא באה מרום המעלות מאור א"ס כפי שיבואר להלן.
ובפרטות, בענין השפעת המוחין יש לחדד בטעם הדבר, והיינו כי זו"ן
הם במדרגה של ו"ק-ז"ת, כלומר הם במדרגה של 'מידות', ואין להם
תפיסת 'מוחין' מצד עצמן, אלא הם מקבלים מוחין בסוד תוספת
כנ"ל, לעומת כך או"א שורשם חכמה ובינה, הם בחי' מוחין², לכן
עיקר המוחין מתגלים ע"י או"א דייקא. וזו עומק ההגדרה שבכל פעם
שרוצין להמשיך מוחין לזו"ן צריכים זיווג דאו"א דייקא, ודו"ק.

ועיין בש"ש שהעיר זו"ל גם צריך לבאר מה בחי' הוא המוחין ר"ל
מה נשתנו לקרותם בשם מוחין ומה מהותם".

בעומק כפי שהוזכר לעיל, המוחין נקראים מוחין מלשון 'נימוח',
כלומר נקראים מוחין ביחס למה שהם ניתנים לתחתון, אך מצד הג-
דרת המוחין לכשעצמן הם נקראים חכמה ובינה. והוא יסוד דברי
הפתי"ש שחכמה ובינה הם שם עצמי, והשתנו להיות פרצופי או"א
שזה שמם מצד מה שהם עבור התחתון, והיינו שמצד מה שהם פר-
צוף או"א הם נקראים מוחין.

אמנם בזווג ההוא צריך שיעלו זו"ן מ"ן: והיינו שבכל זווג עליון צריך
שהתחתון יעלה מ"ן מתתא לעילא לעורר הזווג העליון כדי שיוירד
מלעילא לתתא מ"ד.

**וענין העלאת מ"ן הוא המוח שלהם שהם בחי' נשמה הפנימים
שלהם:** והיינו כי 'מיי'ן דוכרין ו'מיי'ן נוקבין הם בחי' מוחין, בחי' נימוח,
בחי' מים כנ"ל, והוא בין מלעילא לתתא ובין מתתא לעילא.

והיינו שמה שהתחתון מעלה לעליון אינו עצם עצמותו אלא בחי'
המוחין דיליה, והוא יסוד מוסד ונאמר פע' רבות בדברי הרב, שהפני-
מיות עולה ולא החיצוניות, הפנימיות הם בסוד מוחין בסוד מים. והוא
הסיבה שהאדם אינו רואה את העליה כי החיצוניות לא עולה, דהשתא
הוא בחי' 'כי האדם יראה לעינים וה' יראה ללבב'⁴. אבל לעת"ל שגם
החיצוניות תעלה יראה לכל בסוד 'כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון'⁵.

הפנימיות הוא בחי' המוחין שהוא בחי' הנשמה, והיינו בחי' המחש-
בה, וכפי שהוזכר פע' רבות דברי הגר"א שכל העליות של משה רבינו
לא היו אלא במחשבה, והוא עומק העלאת מ"ן בסוד מים מוח-נימוח,
שהמוח בחי' מחשבה.

והיינו שכמו שמה שיוורדים המוחין מלעילא לתתא אינו עצמות הע-

ודע שבכל הולדה והורדת הטפה בעת הזווג הוא בכח המוחין כי
משם נמשכת הטפה: כל טפה שורשה במוחין, והיינו שכאשר זה יורד
ממדרגת מוח, נעשה טפה, והוא בחי' 'נימוח'².

**לכן ביאת הקטן אינה ביאה עד שיהיה לו מוחין דגדלות ראוין
להמשיך משם טפת ההזרעה:** מה שביאת קטן אין לה שם ביאה יש
בזה ב' הגדרות, שבעומק הם הגדרה אחת.

מה שכתב הרב כאן היינו שהחיסרון הוא מצד הטפה שאינה ראויה
להזריע, כלומר מחמת שקטן אין לו מוחין גמורים אינו יכול להוריד
טפת הזרעה, כי כל המוחין שיש לו עתה הוא רק תחלת כניסת נה"י
שנעשה לו בחי' חב"ד כמוסים בחג"ת כנ"ל.

כאמור ישנה הגדרה נוספת, הוא ע"פ מה שאמרו חז"ל 'אין קי-
שוי אלא לדעת', כלומר שהחיסרון הוא דקישוי והוא מצד חיסרון
הדעת, והיינו דכיון שקטן אינו בר דעת, אין ביאתו ביאה. כי ההבדל
בין קטנות לגדלות הוא בשיעור תוקף הדעת, ואגם שבעיבור נמי יש
בו בחי' דעת, היא באתכסיה ואינו ניכר להדיא, ואפי' שאח"כ יש בו
דעת יותר ניכר במוחין דיניקה, וגם אח"כ בסוד ג"ר דו"ק שהחב"ד
כלולים בחג"ת הדעת מתגלה יותר, מ"מ עדיין אין תוקף לדעת אלא
רק בגדלות שמתגלה בו דעת גמורה, שאז החב"ד גלויים ולא כמוסים,
ורק אז יש בחי' דעת שראויה לביאה.

אמנם ב' הגדרות אלו יש להם שורש אחד, והוא כי הרי 'דעת' הוא
קו האמצעי, בחי' כח הדעת שמבריח מן הקצה לקצה, ובזה הוא מוריד
מלעילא לתתא ומעלה מתתא לעילא. ולכן היסוד עולה מחמת שהוא
במקום האמצעי, ובו נגלה עיקר גילוי הדעת, בסוד 'והאדם ידע'.

ואשר על כן, גם הטפה הנמשכת מלעילא לתתא, היא נמשכת מכח
הדעת דייקא, כלומר מטעם שאין קישוי אלא לדעת, ע"י הדעת יש
קישוי וגם הטפה נמשכת מן המוח ואז היא מזרעת. והוא הטעם שמ-
בואר בפוסקים שטפה שיצאה שלא לדעת אין בה דין של טפת קרי
גמורה, ואינו נקרא שז"ל, כי אין יסודה מדין הדעת.

ואמנם הטפה היא במח ובפרטות היא במוח ימין, אך אינה נמשכת
מן המוחין עצמן שהן חכמה ובינה לכשעצמן, אלא נמשכת בסוד יורה
כחץ ע"י הדעת שבמוחין דייקא. נמצא שמה שביאת קטן אינה ביאה,
הן מדין הטפה והן מדין דעת, שורשם אחד, כי הטפה נמשכת מן
הדעת, ודו"ק.

**והנה הז"א המוחין שבו אינם תמיד מתקיימין כנודע כי הם מסת-
לקין וחוזרין בסוד תוספת:** הוא סדר כל כוונת התפילה כנודע, והת-
באר שנקרא תוספת או מצד מה שהז"א עצמותו נקרא ו"ק שיש בו
תוספת של ג"ר והתוספת הזו מסתלקת וחוזרת. או שנקרא תוספת
מצד מה שבכל פעם מגיעים מוחין מסוג חדש שלא היה קודם, והוא
מה שאמרו שאין תפילה דומה לחברתה ואין יום דומה לחברו, וביחס
הזה המוחין נקראים 'תוספת' כי הם מתווספים בכל פעם, כי כל
מוחין המתווספים שונים מהקודמים.

ודע שיש מוחין דעיבור דפנימים ומקיפים דאו"א ומוחין דיניקה

1 כמשל דבר מוצק שהופכים אותו לנוזל נקרא נימוח.
2 ויבואר עוד להלן על מה שהעיר הש"ש.

3 אולם מלבישים על חו"ג דא"א, אך מצד שורשם עיקרם מוחין,
ויבואר יותר להלן.
4 שמואל א' ט"ז ז'.
5 ישעיהו נ"ב ח'

סורר ומורה שאמרו חז"ל בסנהדרין שלא היה ולא נברא אלא רק לדרוש ולקבל שכר, כלומר הוא בחי' גילוי של מוחין לכשעצמן. וכמו שכאשר האדם עולה בפועל לעולם העליון ונעשה חפשי מן המעשים, ואז אינו עוסק במעשה אלא בחכמה מופשטת. לעומת כך יש מוחין דהמעשים שהם בבחי' ישו"ת, כמו אדם שעושה מלאכה בבחי' 'סוף מעשה במחשבה תחלה'. נמצא שמ"ד שניתנים ע"י ישו"ת הם מ"ד ששייכים למעשים, לעומת מ"ד שניתנים ע"י או"א עלאין הם מ"ד ששייכים למחשבה מופשטת.

שורש המ"ד שניתנים ע"י ישו"ת הם בסוד ביאה ראשונה בסוד רוחא דשביק בגבא (כמבואר להלן בדברי הרב), והיינו כי עיקר ביאה ראשונה היא בבחי' מעשה, בחי' עשיית כלי בסוד 'אין האשה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי', לעומת ביאה שניה וביאות מכאן ואילך הן בבחי' השפעת מוחין מכח זוג או"א עלאין.

נתבונן ונבין, הרי הגמ"ד דנה האם מותר לבעול בתחלה בשבת, והני"ד דון הוא על ביאה ראשונה מצד שעושה חבורה, ובעומק היינו משום שהיא ביאה בסוד 'מעשה' ובשבת יש איסור לא תעשה כל מלאכה, והיינו ביאה ראשונה שהיא בחי' מעשה דייקא. לעומת כך נאמר שביאת ת"ח משבת לשבת דייקא, כלומר הטעם בעומק הוא כי היא בחי' ביאה שניה שהיא לצורך השפעת מוחין ולא בבחי' מעשה, ולכן היא דווקא בשבת, בסוד 'פריו יתן בעתו', והוא הבחי' דלכ"ע תורה ניתנה בשבת דייקא, בחי' השפעת מוחין, ודו"ק.

והנה זוג א' התדיר א"צ שיעלו ז'ין בסוד מ"ן אמנם ההוא רוחא דשביק אבא באמא בביאה ראשונה אשר ההוא רוחא שורש ז'ין וכל שאר הנשמות הנמשכין מזוג או"א וההוא רוחא מספיק אז למ"ן: כלומר בזוג א' א"צ צריך שיעלו ז'ין מ"ן, אך מ"מ בעי מ"ן כדי שירד מ"ד, אלא שהוא נעשה ע"י הביאה הראשונה ע"י רוחא דשביק אבא באמא והוא העלאת מ"ן שהוא משורש ז'ין, וזה נעשה ע"י כח יסוד דאמא בסוד יעקב-יעקב שעושה את הנק' בסוד מי שעשאה כלי. וביאה ראשונה זו היא בחי' חכמת המעשה, וכמו שמבאר הגר"א² שהוא בחי' שכל המעשי. וזה מספיק להיות מ"ן בבחי' כח המעשה, כלומר לצורך המשכת חכמה המולבשת במעשה, בחי' מוחין דמעשה.

אך הזוג הב' הוא לצורך מוחין שהוא לצורך זוג ז'ין להוליד נשמות שהם פנימית העולמות אז ז'ין ממש עולין במ"ן: כלומר זוג או"א בחי' השפעת מוחין לצורך החכמה המופשטת, והוא פנימיות העולמות, בחי' המוחין בחי' המחשבה. ומש"כ 'אז ז'ין ממש עולין במ"ן, כלומר לא בפועל בחיצוניותם אלא בפנימיותם כנ"ל, כלומר כח המוחין שבהם הוא זה שעולה בסוד מ"ן לאו"א עלאין שהם סוד המוחין כנ"ל.

והוא הטעם שנקרא שהזוג דאו"א הוא לצורך הולדת נשמות חדשות, כלומר בסוד מה שעונת ת"ח היא משבת לשבת, בסוד אשר פרו יתן בעתו, ותלמידי 'חכמים' דייקא, בחי' זוג או"א עלאין. והוא נמי מה שמבואר בפוסקים שראוי ללמוד בשבת דבר חדש או לחדש

ליון אלא הארה⁴ ממנו, בסוד המוחין בחי' נימות, הכי נמי מה שעולה מתתא לעילא הוא בחי' מוח.

ומה שנקרא מוח-מים, היינו שלא יורד השפעה במדרגה של אור, אלא נעשה מציאות של מים ואז יורד. והיינו דמה שיוורד מהעליון הוא בחי' מים שנעשה לתחתון מוחין, ומה שעולה מהתחתון הוא בחי' מוחין בערך לתחתון שנעשה מים בערך לעליון, והוא עומק ההגדרה של מ"ד ומ"ן, והוא סוד הגמ' בתענית (כה): "תניא רבי שמעון בן אלעזר אומר אין לך טפח מלמעלה שאין תהום יוצא לקראתו".

והנה קודם שיעלו בסוד מ"ן צריכין לקבל הארה מלמעלה וא"א לקבלם אם לא ע"י זוג או"א: כלומר המ"ן לא יכולים לעלות אם לא יקבלו הארה מלמעלה, וא"כ צריך לבאר מה השורש הראשון למ"ד שיורדים אם לא קיבלו מ"ן קודם. והיא שאלה היסודית שהוזכר כמה פע' בדברי הרב. והתבאר, שלכן צפה הקב"ה במעשיהם של צדיקים, כלומר שמעשיהם של הצדיקים העתידיים הם שורש סוד העלאה מ"ן, וזה גופא גרם להורדת מ"ד, והיינו ע"י שצפה המאציל בסוד מחשבה שיש נבראים, ואז הוריד מ"ד.

ובעומק הרי מעשיהם של צדיקים הם רק במחשבה ועדיין לא היה מעשיהם בפועל בבחי' 'סוף מעשה במחשבה תחלה', והיינו דהוא גופא הטעם שכל בחי' מ"ן ומ"ן הם בחי' מים-מוחין-מחשבה, זה שורשם, וגם לעולם הוא מה שעולה ויורד, ואין עצמות בפועל עולה ויורדת כנ"ל, כי גם אחרי מעשיהם של צדיקים בפועל אינו עולה אלא רק בחי' 'המחשבה' של המעשה ולא המעשה עצמו, ודו"ק.

ופי הדבר כמ"ש שב' זוגים יש באו"א א' זוגים הוא בסוד חיצוניות-תיהן והוא תמיד להחיות העולמות חיות מוכרח לצורך עצמן ואם זה הזוג יתבטל אפילו רגע א' יתבטלו כל העולמות ח"ו, והב' הוא בסוד הפנימית והוא לתת מוחין לז"א כדי שהם יולידו נשמות בעולם שהוא פנימיות העולמות כנודע וזה אינו תדיר: ובהגדרה כוללת זוג א' הוא זוג ישו"ת שהוא זוג תדיר לצורך קיום העולמות, וזוג ב' הוא זוג או"א עלאין בסוד חו"ב לצורך תוספת הארת הנשמות.

נחדד ונאמר, הזוג התחתון שהוא ישו"ת הוא לצורך קיום העולמות, כלומר לצורך קיום עולם המעשה, בחי' החיצוניות. לעומת כך הזוג של או"א עלאין, שהם מדרגת 'מוחין', הם לצורך גילוי מוחין לתחתון.

הנה או"א הם ג"ר וז'ין הם ז"ת, והיינו דז"ת² דאו"א מתלבשים בז'ין, נמצא שישו"ת שהם ז"ת דאו"א הם שורש לז'ין, ואו"א עלאין הם עיקר מדרגת המוחין. ולכן זוג תחתון שהוא זוג דישו"ת הוא לצורך קיום ז'ין כי הם שורשם בחי' ז"ת. לעומת זוג דאו"א עלאין הם לצורך גילוי מוחין לז'ין.

והיינו שהזוג של ישו"ת אינו בבחי' השפעת מוחין אלא הוא זוג ששייך למעשים. כלומר יש ב' מדרגות מוחין, יש מוחין גמורים והם בבחי' זוג או"א עלאין, כלומר הם מוחין מופשטים, לדוג' פרשת בן

6 וכבר הובאו דברי הלשם שגם בחי' ההלבשה אינו אלא סוד טפה זרעית ולא מעצמות העליון.

7 בהגדרה כוללת. ויש בזה כמה הבחנות או מהחזה או מטבורא דליבא כמתבאר פע' רבות.

8 בכתובות

9 בתחלת פירושו על ספק משלי שיש ג' שכלים שכל המעשי הדברי והעינוי.

מופשטין, ודו"ק. וטעם זה שייך אף לעולם דידן.

גם דע כלל גדול שזה הזווג החיצוניות שהוא לצורך העולמות נמשך ממוחין עצמן דאו"א בלי שיקבלו הם מלמעלה כנודע שכל מה של- מטה מהם כולם כלולים בהם ויש בהם כח כנגד כל מה שלמטה מהם אך הזווג הפנימי צריך שיקבלו גם או"א מאורות עליונים מהם ומהם ממשיכין למה שהוא צורך להמשיך נשמות חדשות שהוא בחי הפנימים ונמצא שגם א"א מזדווג עם נוקבא תחלה והוא ממשיך לאו"א וכן א"א עצמו גורם זווג לעתיק וכן זה מזה עד רום המעלות נמצא שזווג הפנימי הוא קושר כל העולמות כי א"א להמשיך אם לא יקבלו מרום המעלות אורות חדשים זה מזה עד או"א ומשם לז"א: כאמור הזווג לצורך קיום העולמות הוא רק זווג דאו"א והיינו ישסו"ת כנ"ל, אולם גם השפעת מוחין דמעשה הוא מכח זווג דאו"א עלאין רק לא מרום המעלות אלא רק ממוחין עצמן דאו"א. וכאשר הוא לצורך השפעת מוחין מופשטין, לצורך הולדת נשמות חדשות, אז הזווג הוא דאו"א עלאין עצמן שמעורר את כל הזווגים העליונים שלמעלה מהם.

נבאר, הרי התבאר לעיל כי זווג דיסו"ת הוא לצורך עולם המעשה, לעומת זווג דאו"א עלאין ששורשם הוא חכמה ובינה, הוא השפעת מוחין מופשטין. והנה מצד עולם התיקון או"א מלבישים רק על חג"ת דא"א ואינם במקום מוחין, וגם הכתר שלהם הוא בגרון דא"א כי הבי- נה דאריך היא בגרון ולא במקום המוחין כמבואר. וא"כ גם השפעה של מוחין המופשטין מצד או"א עלאין אינם השפעה של מוחין גמורים אלא במדרגת גופא.

מ"מ מתבאר בזה שמה שישסו"ת הם השפעה של מחשבה של המעשה שהוא בחי מוחין שבמידות, הוא גופא משורש זה שאו"א עלאין אינם מלבישים אלא על חג"ת דא"א, מקום המידות, ולא במ- קום מוחין חכמה ובינה בחי מוחין לעצמן, והיינו כי צורך קיום העול- מות היינו צורך זו"ן, כי העולמות נקראים זו"ן.

ואשר על כן הוא המתבאר בדברי הרב שכדי שאו"א ישפיעו בחי מוחין מופשטין צריך שזווג של או"א עלאין יעורר את כל הזווגים עד רום המעלות, כלומר כדי להשפיע בחי מוחין גמורים ולא בחי מוחין של מידות בחי זו"ן בחי צורך העולמות שזה עתה מקום הלבשתם של או"א, צריכים שזווג דאו"א עלאין יעוררו זווג דא"א שהוא בחי 'והח- כמה מאין תמצא', אריך שורש ה'אין'. ויתר על כן עד רום המעלות שהוא א"ק שורש השורשים של הג"ר הגמורים, כי הוא נקרא ג"ר גמור¹⁰ ביחס לעולמות אבי"ע שנקראים זו"ן בערכין, ורק אז השפעת המוחין יהיו השפעה של מוחין גמורים, מוחין מופשטין, ודו"ק.

ויתר על כן הוא עד רום המעלות בסוד אור א"ס וי"ס כמוסים במאצילן, דאם לאו אינו בחי השפעה חדשה שהוא צורך הולדת נש- מות חדשות, בבחי חידוש גמור שבא מעבר לגבולות הנברא, ודו"ק. כי אור א"ס הוא ג"ר ביחס לנבראים שהם ו"ק בערכו, כמתבאר לעיל.

לקבל את הסיכומים הקודמים, אנא בקש לכתובת bilvavi231@gmail.com

חידושי תורה בשבת, כי הוא סוד שבת שהיא מקור הברכה בחי הש- פעת מוחין לצורך נשמות חדשות. והוא המבואר בשער הכוונות שכל העולמות העולים עולים ג' מדרגות בשבת, הוא בסוד הפנימיות של המוחין שעולים בסוד מ"ן, והוא לצורך זווג או"א עלאין לצורך הולדת נשמות חדשות דייקא. לעומת כך עמי הארץ שזווגם תדיר הוא שייך לששת ימי המעשה, כי הוא זווג לצורך קיום העולמות, ולכן נקרא עם 'הארץ', בחי מלאכת הארץ, שהוא צורך קיום העולמות, בחי מעשה.

והנה כל מוחין הפנימים דיניקה דמצד אמא תמיד הם בו לעולם ועתה ע"י מ"ן בכח ההוא רוחא כנ"ל נעשה זווג או"א בבחי יש"ס ותבונה והוא זווג התדיר ואז נשלם בחי מוחין בחג"ת דיניקה שהם חיצוניתיהן והם אלה"ים אחר כך עולה מ"ן זו"ן עצמם כדי לקבל מוחין דו"ק דגדלות שהם פנימיות העולמות בזו"ן: מוחין דיניקה הם לעולם כי הוא לצורך קיום העולמות כנ"ל. וכח רוחא דשדי בגבא הוא מכח אמא שהוא בחי מ"ן לצורך קיום העולמות. והיינו דביניקה מתגלה עיקר המדרגה שהמוחין הם מים, ולכן היניקה הוא ניקה של בחי מים. לעומת כך בהארת מוחין גמורים הם מעין ההארה שלמעלה בחי מוחין מופשטין, ואין הם בחי מים בערכין. אמנם כפי שהתבאר לאורך כל השער הזה שזה לפי מה דהשתא ז"א הוא בסוד ו"ק ואין לו בחי ג"ר גמור אלא בסוד תוספת, ולכן אינם מוחין מופשטין כפשוטן, ואין הכי נמי שלעת"ל כשז"א יהיה בחי י"ס גמורים יהיה בחי של מוחין מופשטין גמורין, ודו"ק.

ודע שאין זווג זה הב' נעשה אלא כשמתחברים יחד ד' פרצופים או"א ויש"ס ותבונה ונעשין ב' פרצופין לבד והבן זה: יסוד זה התבאר כמה פע' בדברי הרב, והיינו כי פעמים מחלקים את או"א וישסו"ת, באופן שאבא ויש"ס הם אחד ואמא ותבונה הם אחד, ופעמים מח- לקים שאבא הוא או"א עלאין, ואמא היא ישסו"ת. ומצד מה שאמא היא ישסו"ת הוא בחי הזווג הא' התחתון שהוא זווג תדיר. אולם לצורך השפעת המוחין חוזרין אבא ויש"ס להיות אחד ואמא ותבונה אחד ואז נעשה הזווג.

ומה שלא נעשה זווג דאו"א עלאין לבד לצורך השפעת המוחין לזו"ן, והוצרך גם שיהיה חיבור עם ישסו"ת הוא משום שבעומק כאשר ישסו"ת נפרדים מאו"א עלאין מתגלה שיש באו"א תפיסה של זו"ן נפרדים, כי ישסו"ת הם ז"ת דאו"א כנ"ל, ואם היה זווג של או"א עלאין לבד נמצא שהשפעת המוחין היא רק בסוד ג"ר דו"ק, ואין בה הארה של בחי י"ס גמורים, וע"י שמתחברים או"א עלאין עם ישסו"ת מת- גלה השפעה בסוד י"ס גמורים ולא ג"ר וו"ק, ודו"ק. וזה שורש הארת לעת"ל, שיש בזו"ן י"ס גמורים.

בלשון אחרת, התבאר שזווג של ישסו"ת הוא זווג לצורך המעשים, וזווג דאו"א עלאין מתגלה מוחין מופשטין, ואז מגלה שהמעשה בטל בסוד שבת מכח לא תעשה כל מלאכה, וזה גופא מה שנקרא שזו"ן מעלין מ"ן לאו"א, כלומר עולה בחי מחשבה שלהם לאו"א ולא בחי המעשה. אמנם מבאר הרב שזה נעשה דווקא ע"י שנכללין ישסו"ת באו"א עלאין, והיינו כי קודם עולים זו"ן ליסו"ת שהם שורשם, ואז נכללין ישסו"ת באו"א ואז נעשים מד' פרצופים ב' פרצופים. ודווקא ע"י שנכללין ישסו"ת מתגלה המוחין המופשטין, כי אם ישסו"ת לא יתכללו באו"א אז המ"ן של זו"ן לא יעלו אלא ליסו"ת ולא לאו"א, ואז יהיה רק השפעה של מוחין בסוד המחשבה של המעשה ולא מוחין

10 כמבואר בשער אח"פ שאורות אח"פ מתפשטין עד שיבולת הזקן מקום טבורא, ונמצא שמקום גופא דא"ק כולו בחי ג"ר, וממקום טבורא ולמטה הוא בחי זו"ן שהם עולמות אבי"ע, ודו"ק.

אט

אט, א' ט', הלשון 'אט' נאמר אצל יעקב אבינו כשהוא אומר לעשיו "אנכי אתנהלה לאטי לרגל הילדים ולרגל המלאכה וגו' עד אשר אבוא אל אדוני שעירה", ב"לאטי" 'לאט', נחלקו הראשונים האם ה' היא אות משורש המילה אם לאו.

אצל אחאב נאמר, כאשר אליהו מוכיח את אחאב, "וירא ה' כי נכנע אחאב", שם נאמר בו "וילך אט".

ביאור תיבת 'אט'

וביאור המילה אט בלשון הקודש, כתבו הראשונים, יש אופן דקלוקל ממש כלשון המקרא "אל האטים ואל האובות", שזה מין ממיני הכשפים, אובות וידעונים ואטים, אבל כשנאמר אצל אחאב "וילך אט", אז כפשוטו זה מלשון של לאט, הליכה בנחת, והתרגום יונתן אומר על המקום, כמו שמביא רש"י, וכן עוד בדברי חז"ל, בירושלמי, במדרשים, שדורשים 'וילך אט' - וילך יחף, שהוא הלך בלא מנעלים, אז בפשוטם של דברים כאשר האדם הולך בלא מנעל, הליכתו כבידה, ולכן הוא הולך לאט, ויש מן הראשונים, הרבנו בחיי ועוד, שהסבירו שמחמת שפלותו הוא הולך לאט.

אבל מ"מ א"כ, אט היא התנועה שהיא היפך התנועה המהירה שקיימת, שיש תנועה בלתי מהירה, תנועה איטית, זהו האט.

שורש כלל הבריאה, ושורש בריאת האדם

ושרשי הדברים, "בעשרה מאמרות נברא העולם, והלא במאמר אחד יכול להיבראות, אלא ליתן שכר טוב לצדיקים וכו' ולהיפרע מן הרשעים" וכו', העולם נברא בעשרה מאמרות, והרי שיסוד הבריאה, ביסודו הוא אחד, "ה' אחד ושמו אחד", ובהתפרטותו, בהתגלות הבריאה,

בזמן, זה נברא בששת ימים "ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ" אבל בכח הבורא, מכח מאמר פיו כביכול, שנברא, הבריאה נבראה בעשרה מאמרות.

אבל "במאמר אחד יכול להיבראות", והשורש הפנימי של ה'מאמר אחד' נעוץ - ראשית כל, כפשוטו ממש - בעצם הבורא עצמו, שהוא אחד ושמו אחד, אבל יתר על כן, הבריאה אמנם נבראה בפועל בעשרה מאמרות, אבל ישנו דבר אחד שלא נברא במאמר כמפורש בקרא, זה האדם, "ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה", מה שנאמר באדם "ויפח באפיו נשמת חיים" בשונה מכל הבריאה כולה שנבראה במאמר פיו יתברך שמו, "בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם", השורש של ה'רוח פיו' הוא נעוץ בבריאת האדם, שנאמר בו "ויפח באפיו נשמת חיים".

וכדברי חז"ל כידוע עד מאד, 'ויפח' - 'מאן דנפח מתוכו נפח' - 'מדיליה נפח', והרי, שה'מתוכו נפח', ה'מדיליה נפח', היינו מה'אחד' שבו, מכח כך הוא נפח את האדם, לכן עומק יצירת האדם שאיננה ממאמר פיו כפשוטו - על אף שבאחד מהמאמרות, לפי רוב השיטות בחז"ל זה המאמר העשירי, נאמר "ויאמר אלקים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו" אבל השורש הפנימי שהתגלה אצלו, התגלה אצלו ה'מאמר אחד'.

גילוי ה'אחד' וגילוי הריבוי ביצירת אדם

וזה העומק שבדבר שבאדם עצמו, לא רק מצד הבורא - נגלה שני הקצוות האלה, מחד, נגלה הקצה העליון, כמו שאומרים חז"ל, הקדוש ברוך הוא יחיד בעליונים והאדם יחיד בתחתונים, הוא נברא באופן של יחיד, באופן של "ויפח באפיו נשמת חיים", ומצד כך הוא נקרא אדם מלשון דממה, מלשון שתיקה, כלומר, הוא נברא מהמקום שקודם לדיבור, מלפני המאמרות, וזה העומק של דברי חז"ל, "ישראל עלו במחשבה תחילה להיבראות", כלומר, בערכין דידן השתא, "עלו במחשבה" היינו, שהם לפני תפיסת

הדיבור של הבריאה, אלא הם מה"ויפח באפיו נשמת חיים", משם שורש בריאתם של ישראל, מה"מאן דנפח מתוכו נפח, מדיליה נפח", מכח המחשבה בשורשו, שמשלשל למקום הנפיחה.

וא"כ, זה הצד האחד, הצד העליון של עומק יצירת האדם.

אבל בהתגלות של יצירת האדם, בפועל של יצירת האדם נאמר "ויאמר אלקים נעשה אדם", שנתייעץ הקדוש ברוך הוא עם המלאכים, כדברי חז"ל, שהוא שורש של ריבוי, "זכר ונקיבה בראם ויקרא את שמם אדם", אם 'זכר ונקיבה בראם' נעשה בו אופן שהוא נברא ממציאות של ריבוי, עד מקום הריבוי שהוא המאמר העשירי.

זה האט, א' ט', מעיקרא השורש הוא א', אחד, ונתווסף עוד תשעה כמו שאומרים רבותינו, זה השורש החיצוני יותר של יצירת האדם.

וא"כ, כשחז"ל אומרים "בעשרה מאמרות נברא העולם וכו' במאמר אחד יכול להיבראות", באדם נמצא שני האפשרויות, בנעלמות, בפנים, ב"ויפח" נמצא ה'מאמר אחד' שיכול להיבראות ולמעלה מה'מאמר אחד', מהנפיחת פיו, ונמצא בו הפועל שהוא נברא מהמאמר העשירי של הבריאה, שזה הפועל של יצירת האדם.

גילוי ה'אחד' והעשרה ביצירת כל אדם בפרטות

הדבר אמור בשורש יצירת האדם, אבל כשם שהוא אומר בשורש יצירת האדם, מעין כך יש אצל כל יצירת אדם בפרטות בכל דור ודור, שהרי כמו שאומרים חז"ל, במשנה בעדויות שמובאת בגמ', "אביו נותן בו חמישה דברים ואמו נותנת בו חמישה דברים, וכנגד כך, הקדוש ברוך הוא נותן באדם עשרה דברים", אצל כל אדם ואדם שהקדוש ברוך הוא נותן בו עשרה דברים, השורש של ה'נתינה היא נתינה של 'אחד' שזה במה שהקב"ה נופח בו נשמה, אבל הדבר מתפרט, שע"ז נאמר "אביו נותן בו חמישה ואמו נותנת בו חמישה" ומכנגד מה שאביו ואמו נותנים

הוא דורש", אלא זה כבוד שחל בו מציאות של התפרטות לשנים – אביו ואמו שהם שנים והתפרטות לעשרה כמו שנתבאר, "מסוף דברך ניכר שראש דברך אמת", זהו גדר הדבר של מציאות שורש הגילוי שהיה במתן תורה של ה'אחד' והעשרה כמו שנתבאר.

אבל יתר על כן, כפי שחודד, השורש של הגילוי של מציאות תפיסת הבריאה היא חלה באופן של 'א' וט' אחד ותשעה. הזכרנו שמי שנאמר אצלו להדיא לשון של אט זה נאמר ביחס לאחאב "וילך אט", וכדברי התרגום ועוד שהזכרו, מהו וילך אט, שהלך יחף, מה כוונת הדבר שהוא הלך יחף – מהו השורש של הדבר.

הגדרת כל אש ולעומת זה האש של הסנה

עומק הדברים, לפי מה שהוזכר עד השתא, בשורש מתן תורה, מה שהיה בהר סיני, שמתחילה משה רבינו מגיע לשם – "וינהג את הצאן אחר המדבר ויבא אל הר האלקים חורבה וגו' וירא והנה הסנה בוער באש וגו' אסורה נא ואראה את המראה הגדול הזה מדוע לא יבער הסנה", ואז הוא שומע את מה שנאמר לו בנבואה "של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא", זה המקום שמפורש להדיא בקרא בחמישה חומשי תורה, הענין של הפשטת הנעלים, חליצת הנעל, 'של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא'.

להבין ברור, מה עומק הדבר שמתגלה במה שאומר משה רבינו "אסורה נא ואראה את המראה הגדול הזה מדוע לא יבער הסנה", כל אש, כאשר היא מכלה דבר, כהגדרה הכוללת ביותר, זה מחמת שיש כאן שני כוחות מתנגדים, כדוגמת מה שמצינו בגמ' דין של 'עילאה גבר' או 'תתאה גבר', אבל זה מכח שיש כאן שני כוחות המתנגדים זה לזה שאז נעשה האחד עולה, והשני יורד, אחד גובר על רעהו וע"י כן הוא מכלה אותו, זה תפיסה שנקראת אש, אש יסודה הוא מדין "עילאה גבר", היא עולה ללמעלה, והיא מכלה את

כל אחד חמישה דברים ונעשה עשרה, מהשנים נעשה מציאות של עשרה.

ולפי"ז העומק של דברי הגמ' הידועים, שכאשר הקדוש ברוך הוא אומר 'אנכי' ו'לא יהיה לך', אמרו אומות העולם, לכבוד עצמו הוא דורש, וכיון שאמר לבסוף 'כבד את אביך ואת אמך' חזרו והודו, ועל זה דורשת הגמ' 'ראש דברך אמת', ראש דברך אמת ולא סוף דברך אמת? – אלא מסוף דברך ניכר שראש דברך אמת.

ועומק דברי הגמ' להמתבאר, כאשר הקב"ה אומר 'אנכי' ו'לא יהיה לך', אצל הקדוש ברוך הוא ה'אנכי' ו'לא יהיה לך' זה לא שנים, זה אחד, 'אחת דיבר אלוקים', ומה שאמרו אוה"ע לכבוד עצמו הוא דורש, כלומר, כל התפיסה היא בתפיסה של אחד, זה נקרא 'לכבוד עצמו', כלומר, 'לכבוד עצמו' היינו שזה כבוד ששייך לעצמו ולא שייך למישהו אחר.

כבוד שמשתלשל בבריאה הוא כבוד המתפרט, והדוגמא הבהירה זה שיש לאדם מצות 'כבד את אביך ואת אמך', אדם מחויב בכבוד רבו, הוא מחויב בכבוד מקדש, הוא מחויב בכבוד שבת וכן ע"ז הדרך, יש כבוד שהוא מתפרט, אבל הכבוד בשורש שלו הוא כבוד רק לאחד, ליחיד, "א-ל יחיד ומיוחד", זה עומק ההגדרה שכשהקב"ה אמר אנכי ולא יהיה לך בבחינת 'אחת דיבר אלקים', אמרו לכבוד עצמו הוא דורש, כלומר, זה כבוד ששייך רק למציאות 'עצמו', זהו 'לכבוד עצמו' הוא דורש.

"כיון שאמר כבד את אביך ואת אמך חזרו והודו", כאן יש כבר התפרטות לשנים, כבוד אב וכבוד אם, ויתר על כן, מכח מה נובע ה"כבד את אביך ואת אמך", כמו שמאריך הרי, החובות הלבבות שעיקר הכיבוד יסודו מדין הכרת הטוב, מכח מה שאביו נותן בו חמישה דברים, ואמו נותנת בו חמישה דברים. ולכן הוא מחוייב בכבודם, ועל כן, כאשר הוא אומר 'כבד את אביך ואת אמך' נמצא שהוא מגלה שהכבוד, הוא לא רק בשורש של ה'אחד', 'אחת דיבר אלקים', שבזה "לכבוד עצמו

בו יחד עשרה הקב"ה נותן בו עשרה, מה שהקב"ה נותן בו עשרה זה הצד החיצוני של מציאות יצירת האדם.

כמו שביצירה הראשונה היה את ה'נפחת פיו' שהיא אחד, כך אצל כל אדם הקב"ה נופח בו נשמה, "אלוקי נשמה שנפחת ביי", זה ה'נופח בו נשמה', "ואתה עתיד ליטלה ממני ולהחזירה בי לעתיד לבוא", כלומר, זה ה'נופח בו נשמה' שמתגלה בפרטות אצל כל אדם ואדם, זה 'נשמה שנפחת ביי'.

אבל זהו הצד האחד שמתגלה אצל כל אדם, והצד התחתון שמתגלה אצל כל אדם שהקדוש ברוך הוא נותן בו עשרה דברים כלומר, חוזר ומתעורר המאמר העשירי [לפי רוב השיטות בדברי חז"ל שהובא לעיל] שבו נברא האדם, מתעורר הפועל שבדבר של יצירת האדם בעשרה דברים שהקב"ה נותן בו, משורש של מציאות יצירת האדם.

שורש ה'אחד' שמתפרט לשנים ועד עשרה, במדרגת מתן תורה

ברור לכל בר דעת, השורש של ה'אחד', כאשר הוא מתפרט הוא נעשה שנים, ומקום ההתפרטות שלו הוא עד עשרה, והדוגמא השורשית והבהירה, היא מדרגת מתן תורה, "אחת דיבר אלקים שנים זו שמעתי", אבל כמו שאומרים חז"ל במכילתא ועוד, מתחילה הקב"ה אמר את כל המאמרות בבת אחת, ולאחר מכן חזר ופרטן בזה אחר זה, שכשם שהדבר אמור בשורש יצירת אדם, כך הוא אמור בשורש קבלת התורה, "קודשא בריך הוא ואורייתא וישראל חד", ונתבאר שבישראל יש את שתי הפנים, יש את הפנים העליונות של "ויפח באפיו", "עלו במחשבה תחילה", ויש את הפנים התחתונות של העשרה, כך גם בשורש השורשים במתן תורה, מתגלה אותם שתי פנים, מאמר אחד, ועשרה מאמרות שההתפרטות שלהם חלה בתחילה כשנים, והשנים יוצרים מציאות של עשרה.

הגילוי הגמור ששנים יוצרים מציאות של עשרה, מתגלה באביו ואמו שנותנים בו

מציאות התחתון, זה גדר של מציאות של אש.

כשמש רבינו אומר "אסורה נא ואראה את המראה הגדול הזה מדוע לא יבער הסנה" שהמציאות של האש איננה מכלה, כלומר, מציאות של סנה זהו דבר שמציאותו הוא שאין שמה שנים, אלא זה מציאות של אחד, לכן הדבר איננו מתכלה, מה שהדבר איננו מתכלה בסנה הוא מחמת ששורש ההתכלות הוא מכח ההתנגדות, ששני דברים מתנגדים זה לזה וע"כ, אחד מכלה את האחר, אבל בסנה שמתגלה "מדוע לא יבער הסנה", שאין שם מציאות של כילוי, זה מחמת עומק הגילוי של הדבר.

מהות 'של נעליך'

וזה מה שאומר הקדוש ברוך הוא למשה רבינו "של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא", מהו העומק של 'של נעליך', אז כהגדרה כללית, זה גדר כבוד, יתר על כן, בפרטות, כמו שעולים להר הבית שיש דין "לא ילך במנעליו" מחמת אבק שברגליהם, וע"כ הפשטת הנעלים יש סילוק של מציאות האבק. אבל העומק של ההגדרה הוא - המציאות של 'של נעליך', כלומר, תפשיט את הגילוי החיצון ותיגע בגילוי הפנימי, אלו הם פשוטם של דברים מהו 'של נעליך', כלומר, 'של נעליך' נאמר בכל מדרגה ומדרגה שיש לה גילוי חיצוני, ויש לה גילוי פנימי, הגילוי החיצוני שלה, הוא בבחינת הבית קיבול, זהו בחינת הנעל' של הדבר, כדברי חז"ל כידוע, וכשזה מצטייר בצורת אדם, המקום החיצון התחתון ביותר שיש באדם הוא במה שהוא נוגע בקרקע בעקביו שברגליו, והם אלה שיש להם בית קיבול של מקום הנעלים, ומצד כך, כל יחס שנאמר 'של נעליך' הפשטת הנעל, היינו, להפשיט את הבית קיבול שמקבל את הדבר, את נקודת ההלבשה.

ולפי"ז, בערכין דידן השתא, כשמש רבינו רוצה לראות "מדוע לא יבער הסנה", "אסורה נא ואראה", מה שהקדוש ברוך

הוא אומר לו "של נעליך" זה לא רק הגדרה שאם הוא רוצה להתקרב הוא צריך לישול את הנעליים, 'של נעליך', אלא זה ההגדרה איך להשיג את המראה, איך משיגים את המראה, ע"י שיש 'של נעליך מעל רגליך', ע"כ הוא באמת יוכל לראות את המראה הגדול מדוע לא יבער הסנה.

- כל זמן שהוא נמצא במדרגה של נעל, של הבית קיבול, שהאור מאיר בתוכו, זה מחסיר ממנו את התפיסה, ואז הוא שואל את השאלה 'מדוע לא יבער הסנה', התשובה לשאלה 'מדוע לא יבער הסנה' נעוצה ב"של נעליך מעל רגליך", נעשה ההפשטה של הנעליים, על ידי כן הוא מפשיט את ה"עשרה מאמרות" שבהם נברא העולם, והוא חוזר למציאות ה'אחד'.

תפיסת הנעל ד'חנוך תופר מנעלים' ולעומת כך הפשטת הנעל אצל מרע"ה

בפרטות יותר, כידוע עד מאד דברי חז"ל על חנוך שנאמר בקרא "ואיננו כי לקח אותו אלקים", 'חנוך תופר מנעלים היה', ואומרים חז"ל כידוע עד מאד שהוא היה מיוחד יחודים על כל תפירה ותפירה, כלומר הגדרת מציאות התפירה עניינה, חיבור של שני דברים, זה עומק דברי חז"ל "שהיה מיוחד יחודים", כלומר, היחודים שהוא היה מיוחד היינו, שהתפירות שלו לא היו תפירות במקרה אלא הם היו תפירות בעצם, כפי שורשם העליון, זה נקרא "מיוחד יחודים", כל סנדלר כאשר הוא תופר מנעלים, התפירה שלו היא תפירה מקרית, היא לא תפירה עצמית, וחנוך כאשר הוא היה תופר מנעלים, הוא לא היה תופר את הנעל כפשוטו, אלא הוא היה מקשר את השורשים, ולפי"ז הענף לתתא היה מתקשר, זה עומק דברי חז"ל "היה מיוחד יחודים".

וא"כ, תפיסת הנעל, כל הגדרתה היא מציאות של חיבור, הרי כאשר לובשים נעל, על מנת שהיא לא תיפול מן הרגל, יש את הקשירה, אבל בשורש יצירת הנעל עצמה, זה מה שנאמר 'חנוך תופר מנעלים

היה', ובעומק, מה שהוא היה תופר את הדבר, כל תפירה זה ת'–פר, כלומר, לחבר את כל ההתפרטויות עד מציאות הת', זה נקרא תופר, זה נקרא 'מלאכת תופר', חיבור החלקים שהם הפירורים, ועומק ההתפרטות היא מא' עד ת', ששלמות ההתפרטות היא באות ת', –זהו גדר מלאכת תופר שיש במלאכת שבת, ת'–פר, זוהי מלאכת תופר.

ולפי"ז בערכין דידן השתא, 'חנוך תופר מנעלים היה' כלומר, הוא היה נמצא בתפיסה של שנים, שהוא כל הזמן מחבר אותם, זה תפיסת ההתנגדות, וע"ז נאמר "ואיננו כי לקח אותו אלקים", כדברי חז"ל, שחש ושלום, הוא קרוב להרשיע, והיינו, שאם אין גילוי של ה'אחד' בעצם אלא כל התפיסה היא באופן של שנים, א"כ מונחת תפיסה של התנגדות, לכן הוא קרוב להרשיע, מעצם זה שיש 'מתנגד', "בראתי יצר הרע בראתי יצר טוב", יש מציאות של מלחמה, ובפרט בעולם העשיה שרובו רע ומיעוטו טוב.

אבל לפי"ז, כאשר נאמר "של נעליך מעל רגליך", מחדדים עוד פעם - כלומר, היפך מדרגתו של חנוך ש'תופר מנעלים היה' ועליו נאמר "ואיננו כי לקח אותו אלקים", משום שקרוב להרשיע, למשה רבינו נאמר בדיוק הפוך, "איש האלקים", חנוך נתעלה, אבל ה'איננו' הוא מחמת הצד התחתון של 'קרוב להרשיע', ובהיפך של דבר אומר הקדוש ברוך הוא בנבואה למשה רבינו "של נעליך מעל רגליך", תפשוט את המדרגה של "חנוך תופר מנעלים היה", את בחינת הנעל, את בחינת הסנדל [-בלי להיכנס לדקויות של ההבדל בין נעל לסנדל בגדרי תורה], וכהגדרה הכוללת "של נעליך מעל רגליך", ההעלאה מאותו מקום תחתון של נעלים היא שהוא עולה למקום של ה'אחד', זה השורש שמש רבינו מגיע לקבל תורה בהר סיני ששורשו בסנה, "מדוע לא יבער הסנה", כי הסנה הוא במדרגה של "אש אוכלת אש", כולו מציאות של אש, והרי שלכן לא יבער הסנה, זה עומק הגילוי שמתגלה אצל משה רבינו.

'אחד' - מהר, ובריבוי, לאט

- וכאשר מתגלה הצד השני שהוזכר, זהו ההגדרה של אט מלשון לאט,

להבין ברור, הסברנו את דברי התרגום ש"וילך אט" היינו שהוא הלך יחף בלא מנעלים - מצד העליון שבדבר.

אבל אט מלשון לאט מה עניינו - הבריאה שנבראה בשורש הראשון שלה, במציאות הפנימית שלה שהיא 'אחד'. - אז זה כח שמתפשט בלי מעכב, "מי מעכב על ירך", זה כח של 'אחד', כאשר יש מציאות של ריבוי כפי שנתבאר, שזה יסוד האש, יש כח המתנגד, כל דבר, עד כמה שאין לו מציאות שמתנגדת אליו, א"כ הוא מתפשט בבת אחת, זה מה שאומרים חז"ל ה"אור שברא הקב"ה ביום ראשון אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו", כלומר, אור, טבעו להתפשט, והאור שברא הקב"ה ביום ראשון - ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד", על אף שהיה ערב ובוקר והיה "ויבדל אלקים בין האור ובין החושך ויקרא אלקים לאור יום ולחושך קרא לילה", אבל - 'אחד', הכל היה עדיין ב'אחד', שהתגלה אז היחידו של עולם' בהשתקפותו במציאות הבריאה במהלכי זמן "ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד", ואם הוא אחד, אין לו כח שמתנגד, זה העומק של "אור שברא הקדוש ברוך הוא ביום ראשון אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו" כי אין לו כח המתנגד, "מי מעכב על ירך".

אבל ביום שני דמעשה בראשית שנברא בו גיהנם, אש של גיהנם, כדברי הגמ' בפסחים [דף כ"ד א'] שמחלקת בין חללה של גיהנם שנברא קודם שנברא העולם לאש של גיהנם שנברא ביום שני, ואש דידן במוצאי שבת, אבל השורש למציאות של האש היה ביום שני, ומכל מקום, הכח של היום השני שהוא בבחינת גיהנם, שנברא בו - בחינת 'פירודא', נברא בו מחלוקת, שהשורש של זה הוא יסוד האש, אז נעשה מציאות של הפרדה בדבר, ההפרדה שמפרידה, יוצרת מציאות שמתנגדת לדבר, מצד כך, כל תהליך הופך להיות

ממהר, הוא הופך להיות מציאות של אט, הוא הופך להיות לאט.

השורש של הבריאה הוא אחד, "בהבראם" כדרשת חז"ל כידוע, "באברהם", 'באברהם נברא העולם', אברהם אותיות אב-מהר. ומידתו היתה זריזות, מאיפה השורש של אברהם שהוא אב-מהר, "מי העיר ממזרח צדק", "אחד היה אברהם", הוא נמצא באור הראשון שבבחינת האור. מתחילה, רק "הציץ עליו בעל הבירה", אבל לאחר מכן התגלה בו ה"מי העיר ממזרח צדק" עד האופן של "אחד היה אברהם", וא"כ, האור הראשון מאיר באברהם, "הבוקר אור" - זה זמנו של אברהם אבינו - "וישכם אברהם בבוקר", מתגלה בו המציאות של ההארה הראשונה, זה נקרא 'אב - מהר', בצד הקלוקל עוד מעט נסביר באחאב, אבל הצד התיקון של הדבר, שזה מדרגתו של אברהם אבינו 'אב - מהר', שורש מציאות ההארה של 'אור שברא הקב"ה ביום ראשון אדם צופה מסוף העולם ועד סופו' שמתגלה ב"ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד", זה הגילוי שמתגלה ב'אחד היה אברהם', זה המהלך של מדרגת הדבר שהדבר מתפשט במהירותו.

אבל בהיפך ממציאות ה'אב-מהר', יש את המציאות של 'לאט', הפסולת שיוצא מאברהם זה ישמעאל ועשיו, ובפרטות לעניינא דידן - עשיו, אומר יעקב לעשיו "ואנכי אתנהלה לאטי לרגל המלאכה ולרגל הילדים וגו' עד אשר אבוא אל אדוני שעירה", מתגלה ב'אתנהלה לאטי', שמצד הפסולת שיוצא ממציאותו של אברהם אבינו, נעשה התפיסה של ה'לאט', מתגלה שיש כח המתנגד, ושורש ההתנגדות מתגלה בעיקר ביעקב ועשיו שהם **תאומים**, וההתנגדות היא מהשורש, לא התנגדות בענפים, "שני גויים בבטן ושני לאומים ממעיך יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבוד צעיר", זה היפרדות מן השורש, התנגדות בשורש, והיפרדות מן השורש, זה כחו של עשיו, וא"כ, היפך הגילוי של אברהם, "בו ביום שמת אברהם יצא עשיו לתרבות רעה", מה ה'תרבות רעה' בשורשה - "אתנהלה לאטי", התנועה

המהירה של הדבר הפכה להיות תנועה איטית, זה שורש מציאות הדבר שמתגלה בשורש קלקולו של עשיו.

הפועל היוצא של הדבר, מה שמתגלה בפועל, הפסולת הזו כשהיא נמצאת בתוך קומתם של ישראל, היא נקראת **אחאב**, וכמו שדורשת גמ' כידוע בסנהדרין, **אחאב - אח, ואב**, ולעניינא דידן השתא, מציאותו של אחאב, היפך האב דקדושה שזה אברהם אב - מהר, נעשה אב של אח, אח שזה יחד ט', ורבותינו אומרים את זה להדיא, יש בר' שמשון אוסטרופולער, מה שדובר בפעם הקודמת על אט שזה הפסולת של אחאב שהוא הפריד את האט מהד', -ובהיפוך זה מתגלה ביעקב אבינו בשעת קבורתו של יעקב כמו שהוזכר, "ויבואו עד גורן האטד", ששם היה "אבל גדול הוא למצרים", "ויספדו שם מספד גדול" ליעקב אבינו,

ומ"מ, מציאותו של אחאב היא, שהתנועה שבדבר הופכת להיות תנועה איטית, זה מה שנאמר בו "וילך אט", שהוא הלך יחף, ואז נאמר "וירא ה' כי נכנע אחאב", ומכח כך נתעכב הפורענות.

תשובתו של אחאב

ולהבין עמוק, חוזרים לראשית הדברים - 'עשרה מאמרות שבהם נברא העולם והלא במאמר אחד יכול להיבראות, אלא כדי ליתן שכר לצדיקים שמקיימים את העולם שנברא בעשרה מאמרות, ולהיפרע מן הרשעים שמחריבים את העולם שנברא בעשרה מאמרות', שלכן העולם נברא בעשרה מאמרות, ה"להיפרע מן הרשעים שמחריבים את העולם שנברא בעשרה מאמרות" - זה מתגלה באחאב, אחאב שהרשיע, זה ה"להיפרע מן הרשעים", אבל כאשר נכנע אחאב, "וילך אט", הוא הלך יחף, הוא שב בתשובה, מכח כך, ראשית כפשוטו, הוא הופך להיות ממצב של רשע שעליו נאמר "להיפרע מן הרשעים שקלקלו את העולם שנברא בעשרה מאמרות", הוא מתהפך לצד השני של הצדיקים, "כדי ליתן שכר טוב

מעין יחידו של עולם, א-ל יחיד ומיוחד. -
 ■ המשך בע"ה בשבוע הבא מהסדרה
 השבועית של בלבביפדיה עבודת ה' פנימי

שיעור מלייקווד
 29/11 ד' כסלו

הדור האחרון 001
 מהות הגלות תשפ"ג
 22:53

שיעורי מורינו הרב שליט"א

מופיעים ב"קול הלשון"

ישראל

073.295.1245

1 < 1

USA

718.521.5231

2 > 4 > 12 > 1

שלה, למציאות ה'אחד' שבה, הוא משיב את הבנים לאבות, לבי' שבאב ולא' שבאב, ל'אחד' שבאב, של 'זכר ונקיבה בראם ויקרא את שמם אדם', מקום האחד שלפני מקום ההתפרטות, זה נעשה מכחו של אליהו.

ועי"כ, מה שהיה ב'אט', מהצד התחתון של ה'אט' בקלקול, כמו שהזכרנו את דברי הראשונים הרד"ק ועוד, שהכשפים, אובות וידעונים, שאחד מהם זה האטים, זה האב דקלקול, זה בחינת האב דקלקול שבאחאב - אב - אח, דקלקול.

חזרת ה'אט' - העשרה, ל'אחד'

כאשר זה נתהפך וחוזר למדרגת הקדושה, אז זה לא רק הופך להיות אט מלשון של לאט של עשרה מאמרות שנברא בהם העולם ליתן שכר טוב לצדיקים שמקיימים את העולם, אלא כמו שהזכר, כאשר זה נתהפך זה "וילך אט" של "של נעליך מעל רגליך", שהוא הלך יחף, מתגלה החזרה של מציאות העשרה למציאות האחד.

באופן כזה נעשה המציאות של ה-א"ט-ב"ח, כידוע עד מאד בדברי רבותינו שהאותיות בנויות במהלך של זוגות של עשרה - א"ט, ב"ח, וכן ע"ז הדרך ג"ז, ד"ו שעולה למציאות של עשרה ביחידות, וכן בעשרות ומעין כך במאות כידוע עד מאד, אבל בעומק, כאשר נעשה התיקון של הא"ט - ב"ח זה הופך להיות מהב"ח שנמצא באחאב מלשון חובה ללשון של חיבה, ללשון של צירוף, ללשון של חיבור.

אבל יתר על כן כמו שנתבאר, זה לא רק חיבור באופן של עשרה שזה המהלך הפשוט של הא"ט - ב"ח שהכל בנוי במהלכי ההארה של מציאות ה'אט'. כל הבריאה כולה נברא בששת ימים. "כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ", היא נבראה לאט, לקח זמן, אבל "במאמר אחד יכול להיבראות" הכל נברא כבר ביום ראשון כמו שאומר רש"י, רק כל דבר יצא לפועל והוקבע במקומו, ביומו דיליה, כאשר מתקנים את ה'אט', חוזרים ליום ראשון, 'ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד'

לצדיקים שקיימו את העולם שנברא בעשרה מאמרות", מכח התשובה הוא הופך מרשע לצדיק, "אתמול רשע והיום צדיק", כמו שכתוב על מי שעושה תשובה.

אבל בעומק יותר, מבואר כאן בדברי חז"ל לפי מה שנתבאר השתא, 'וילך אט', איפה היה השורש של התשובה של אחאב - השורש של התשובה שלו היה שהוא חיבר את האח לאב, הוא חיבר את הא' - ח' של ה'ט' שנתפרטו, כי בעומק זה מאמר אחד שנעשה מהאחד שנים ועוד שמונה, לכן זה נעשה אח אותיות א'-ח', והוא חוזר ל'וילך אט', הוא חוזר ללכת יחף, הוא שלף נעליו מעל רגליו, כלומר, הוא הפשיט את התפיסה של העשרה ועלה למדרגה של ה'אחד', זה נקרא "במקום שבעלי תשובה עומדים צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד", המדרגה של צדיקים גמורים כפשוטו, ע"ז נאמר "כדי ליתן שכר טוב לצדיקים שמקיימים את העולם שנברא בעשרה מאמרות", ומכנגד ברשעים, בכדי להיפרע מהם, אבל כאשר הרשע עושה תשובה, תשובה שלמה מעין מה שעשה אחאב, מעין מה שעשה מנשה וכדו', כאשר מתגלה התשובה של אחאב, הוא לא נעתק רק ממדרגת "להיפרע מן הרשעים שמחריבים את העולם שנברא בעשרה מאמרות", ונכנס למהלכי הצדיקים, "ליתן שכר טוב לצדיקים שקיימו את העולם שנברא בעשרה מאמרות", אלא "של נעליך מעל רגליך", מתגלה ב'וילך אט' שהוא הולך יחף, וא"כ, הוא עולה בחזרה למדרגה של השורש של ה'אברהם', של ה"בהבראם", שבאברהם נברא העולם, ל'אב-מהר', ל'אחד' שנמצא למעלה ממקום התפרטות של העשרה - זה שורש נקודת הדבר.

אליהו משיב ההתפרטות לשורש

- ודייקא הדבר נעשה ע"י אליהו שעליו נאמר בבשורה דלעתיד לבוא "והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם", כלומר, מציאותו של אליהו שהוא משיב את הבנים לאבות ואת האבות לבנים, הוא משיב את ההתפרטות לנקודת השורש

מילון ערכים בקבלה • גושפנקא דמלכא

וכתב שם (שי"ד, פי"ז) וז"ל, ופירוש "אצבע", הוא שם אהו"ה וכו', ושם זה מלא ביודי"ן כזה, אל"ף היי וי"ו היי, שעולה קס"ג, כמנין אצבע, ודע כשנאמר אצבע, עקרו שם זה, עכ"ל. ועיין עשרה מאמרות (מאמר אם כל חי, סימן ו'). וכתב בשער הגלגולים (הקדמה לט) וז"ל, הגהה - אמר שמואל, בהיותינו מונים הו"ה (אהו"ה - א - הוה) ביודי"ן והם ב"ן, ואלף (עולה) קי"א, הרי כמספר אצבע, קס"ג, עכ"ל. עיין שער המצות (עקב).

והנה שורש שם אהו"ה בדעת (ולכך מחבר בינה - ז"א - נוק', מכח הדעת הנגלה ביסוד אמא כמבואר לעיל), וכמ"ש באגרות הרמ"ז (אגרת כז) וז"ל, כל חיבור הזכר עם הנקבה הוא מבחינת הדעת, וסוד אצבע (שלכך נותנין בקידושין הטבעת על האצבע בסוד חותם דגושפנקא, כנ"ל, וכן חיבור ע"י אות ברית קודש הנכנס בנוק', ונקרא אצבע, כמ"ש לא כל האצבעות שוות) הוא בדעת, בסוד אהו"ה דיודי"ן העולה בגימט' קס"ג, בגימט' אצבע, עכ"ל. ועיין סוד ישרים (ח"ב, שאלה א').

וכתב בבית עולמים (דף קמב, ע"א, ד"ה ותאנא) וז"ל, היסוד הוא תלוי בדעת, כמ"ש והאדם ידע וכו', והוא סליק לדעת כמ"ש אצל משה רבע"ה, ויקח את עצמות יוסף עמו, ובדעת הוא שם אהו"ה במילוי גימט' אצבע, וכמ"ש כי אראה שמ"ך מעשה אצבעותיך, שז"א נבנה ע"י הדעת המתפשט בגופא, עי"ש. וכידוע ה"ח וה"ג שבדעת מתפשטים באצבעות. ועיין ספר הליקוטים (ישעיה, פרק מ'). ובפרטות, בין בימין ובין בשמאל מתפשטים ה"ג, וכמ"ש בעץ חיים (שער לב, פ"ז, מ"ת) וז"ל, יד דא"א ירדה למטה ברחם, יסוד דאמא (ושם הגושפנקא דמלכא כנ"ל). והנה ימין כלולה בשמאל ושמאל בימין. וכמו שה' אצבעות דא"א הם ה"ג, כן ה' אצבעות יד ימין הם ה"ג, עכ"ל. ■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון. כדי לקבל את המילון מההתחלה, אנא בקש לכתובת bilvavi231@gmail.com

אמרו (תיקונים, סה, ע"ב) שימני כחותם, דא אות ברית מילה, ואות דיומין טבין, דאיהו רשימו דשמא קדישא. כגוונא דא, מי יעלה לנו השמימה, ר"ת מילה, וס"ת יהו"ה. מאן דנטיר האי רשימו, כאילו נטיר שמא קדישא, ומאן דמשקר בהאי רשימו כאלו משקר בשמא קדישא, דהאי אתקרי חותמא דגושפנקא דמלכא. ועיין פע"ח (שער ק"ש, פ"ז). וכתב הגר"א וז"ל, חותמא דגושפנקא וכו' - טבעת, שעשוי העטרה כעין טבעת, והיא טבעת המלך, והוא חותמא דגושפנקא דחתים שמים וארץ בר"ת את השמים ואת הארץ (ר"ת אהו"ה) בדעת יחודא דהו"ה אהי"ה, בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה, והוא גימט' גי"ד, טו"ב, שמן הטוב, עכ"ל.

והוא בחינת "חותמו" של הקב"ה "אמת", וכמ"ש בזהר (שלח, קסב, ע"א) אל"ן תרין שמהן דשמע ישראל, דאינון ה' ה' אלוקינו אשתתף, ואיהו חותמא דגושפנקא אמת, עי"ש. וכתב ע"ז הגר"א (תיקון י"א מתיקונים אחרונים) וז"ל, והוא עמודא דאמצעיתא, שהוא נקרא אמת, חותמא דגושפנקא, כמ"ש חותמו של הקב"ה אמת. והענין, כי מורה על ראשון ואחרון ואמצע, שהן תלת דרגין, בינה, עד"א, מלכות, היה הוה יהיה, וכולם מתיחדים בעד"א, שלכן נקרא אמת, א' - ראש אותיות, ות' - סופן, ומ' - מכוון באמצע, עכ"ל. ומקור הדברים בתיקונים (סז, ע"ב). ועי"ש (קמה, ע"ב).

ומלת אמת הוא בחינת בינה - ז"א - נוק', כנ"ל. בינה שם אלקים, וזו"ן ב' היות. והנה שם אלקים מלא, אל"ף למ"ד ה"ה יו"ד נו"ן עולה שמ"ג, ועם ז"ן, מ"ה וב"ן, הרי אמ"ת עם הכולל. ועם י"ג אותיות של י"ג השמות, הרי עולה חותם, וז"ס חותמא דגושפנקא, אמת. ובפרטות זהו יסוד בינה שמחברם, וכמ"ש בשעת רצון (בראשית) וז"ל, חותמא דגושפנקא הוא יסוד בינה, עכ"ל. וכתב בעמק המלך (ש"ה, פ"ד) וז"ל, והשם אהו"ה אומר הזוהר הוא גושפנקא דחתים ביה שמיא וארעא, שמשים בר"ת הפסוק את השמים ואת הארץ, וגם סוד את האם ואת הבנים, בסוד עיבור אמא, שנתעברו בה בן ובת. ובכל בריאה חדשה משמש השם הזה הנותן המדידה בזרת ובשאר האצבעות.

בלבביפדיה מחשבה

יום ד' 20:30

רח' קדמן 4

חולון

לפרטים 050.418.0306

בלבביפדיה עבודת ה'

יום ג' 20:30 בדיוק

רח' הרב בלוי 33

ירושלים

לפרטים 052.765.1571

ישראל 073.295.1245 ■ USA 718.521.5231 2>4>12

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון bilvavi231@gmail.com

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים · הפצת ספרי קודש רח' דוד 2, ירושלים 02.502.2567

02.623.0294 · ספרי אברמוביץ רח' קוטלר, 5 בני ברק 03.579.3829

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם books2270@gmail.com 03.578.2270